

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEK:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetem

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rt. részvény-

Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, február 29.

Huszonhárom ágyu, tízezer puska a durazzói zsákmány.

Budapest, február 28. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

Csapataink Durazzóban máig a következő zsákmányt szállították be: Huszonhárom löveget, közte hat parti löveget, tízezer puskát, nagymennyiségű tüzérségi lőszer, nagy élelmezési készleteket és tizenhat vitorlást és gőzhajót. Minden jel arra vall, hogy az olaszok hadihajóikkal a legnagyobb rendetlenségben és sietve menekültek. Héfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Diadalmas német offenzíva a Champagne-ban és Verdun mellett.

Berlin, február 28. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A tüzérségi harc több ízben nagy hevességet ért el. Az Arrastól északra levő arcvonalon tovább is élénk aknatevékenység folyik. Robbantásunkkal az ellenség állásának mintegy negyven méternyi részét szétromboltuk. A Champagne-ban csapataink hatáson tüzérségi előkészítés után a somme-py-souaini országot mindkét oldalán támadásba mentek át. Elfoglalták a Navarin majort és annak mindkét oldalán több mint egyezerhat száz méternyi kiterjedésűen a franciák állásait. Huszonhat tüzérségi és egyezerkilenc főnyi légénységet elfogtak és kilenc gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltak. Verdun környékén az ellenség frissen harcra vetett tömegei ismét lába erőködnek a Douaumont erődön és az erőd mellett, valamint a Hardsoumont-on lévő állásaink ellen intezett támadási kísérleteikkel. A champagnevillei Maas félszigetet megtisztítottuk az ellenségtől, ar-

vonalunkat Vacherauville és Brass irányában ismét előretoltuk. A Woewre sikon a Cottos, Lorraine lábát kelet felől több helyen elértük.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Ujabb esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A facér hadsereg.

Arad, február 28.

A hadmentes könyvelőkön kívül, akik mostanában apró hirdetések útján állást keresnek és házasságot óhajtanak kötni, a hadbavonultak egy csoportja is alkalmazás után néz. Ez a munkanélküli érdekelttség: a szerb hadsereg. A hadseregnek az a része, amely megmaradt, számára nagyon kicsi ugyan, de úgy látszik, amíg belőle egy patrulra való van, addig joga van magát hadseregnek nevezni.

Sándor szerb trónörökös és Pasic Párisba utaztak, hogy ott a szerb hadsereg további alkalmazása felől tárgyaljanak. Ugy látszik, az olaszok felmondták a szerb hadseregnek. Eddig azt hirdették, hogy az olaszok a szerb hadsereggel együtt fogják Albániát megvédeni az osztrák-magyar offenzíva ellen. Lenet, hogy úgy is volt. Most azonban Olaszország az albániai üzletet feladja. Durazzóból ki kellett kotródnia, egyelőre Valonát tartja, amíg a bolgárok ostroma annak fölismérésére fogja őket birni, hogy Valona lényegében nem fontos az olasz érdekekre. Ezt a második stratégiai visszavonulást pedig az olaszok meg tudják csinálni a szerbek nélkül. Sőt: minden visszavonulás annál könnyebben megy, mennél inkább elkerüljük a tolongást.

Szalóniki körül, úgy látszik, szintén nem szerződtek a lerongyolódott, éhes szerb hadsereget. Ott az angolok és a franciák a hosszú, lehetőleg kényelmes védelemre rendezkedtek be: a szerbeket inkább az előnyomulásra, a drótakadályok áthidalására akarják felhasználni.

Mi lesz hát velünk? Kérdik Pasic és Sándor herceg a franciáktól. Szerbiába vissza nem mehetünk; kegyelemkenyeren sehol se akarnak bennünket tartani; legalább vigyenek haroba bennünket, hogy jólakotlan és meleg ruhában pusztulhassunk el. Vigyenek Verdun alá, talán ez kedvező babona lesz a veszendőnek ítélt vár sorsára nézve. Vagy ha nem is: milyen felsülés lesz a német hadseregre, ha a megnővott erődök során keresztül a varba bevonul és ott

franciák és angolok helyett egy csomó szerb katonát talál. Vagy vigyék őket a flandriai frontra, telepítsék át az orosz hadszínterekre; használják föl hadtápszolgálatokra, hidőrzésekre, vonatparancsnokságokhoz, munkásosztagokba, kórházi mosogatóknak, internáltak őrzésére, de valamit, monsieur, ezzel a hadsereggel tenni kell!

A bukott és bukásukat felismerni nem akaró nemzetek sorsa ez. Az még hagyján, ha a földnélküli ország uralkodója külföldre menekül, csak azért, hogy tovább is királynak érezhesse magát. Hiszen az illúzió a papirkoronával is uralkodói gögőt illeszthet valakinek a fejére. De a hadsereg, a hadsereg? A hadsereg, a melynek az a hivatása, hogy a hazát védje, a hazától rég meg van fosztva, és most úgy érzi, semmi egyéb, mint fegyveres cseléd, akinek ott kell a véres és veszélyes munkát vállalni, ahol uralkodójának kenyéradó gazdája követelni fogja. Mennyivel boldogabbak, akik legalább otthon vérezhettek el! Nekik ezért országról-országra kell vándorolniuk, olyan szövetségesek között, akik lenézik kallemetlen vendégeknak tekintik őket, és már ágyuabráknak se szívesen használják fel őket.

Azoknak a felhőkig érő ígéreteknek, amelyeket Szerbia hatalmas pártfogói hangoztattak, ez is szép maradéka. O, Szasszonov még most is mondta, hogy Szerbia függetlensége nélkül nem kötnek békét. Csak a szerb hadsereg addig hadsereg maradjon. Mikor ez a maradék Szerbiából holtrataradtn, elesigazottan kivonult, joggal gondolhatta: no, miután mindent odaadtunk a szövetségeseknek, talán mi mar megpinenhettünk valahol és talán gondoskodni fogunk róluk. Eddig, úgy látszik, nem nagyon. Pasic és Sándor Párisban foglalkozást kérnek a szerb hadsereg részére és bizonyára nem dicsosegvagyvól, hanem kenyérkérdés miatt. A szerb katonák mai kenyere és a szerb trónörökös holnapi ke-

nyere miatt. A lezülött szerb seregmaradéknak idegen földön egészen föl kell áldoznia magát, hogy Sándor trónörökösnek a béketárgyalások után jogcime legyen trón és apanázs kieszközlését remélni és várni szövetségeseitől.

A parlamenti ülészek vége.

(A képviselőház ülése.)

Képviselői tudósítás.

Budapest, február 28.

Az országgyűlés harmadik háborus ciklusának ma volt az utolsó napja. Délelőtt a képviselőház, délután pedig a főrendiház tartotta záróülését.

Valószínű, hogy az új ciklus még május elején újra összeül, hogy letárgyalja az év második felére szóló költségvetést. A kormány a közbeeső időt több fontos javaslat előkészítésére használja fel. Bizonyos, hogy az új ciklusban be fogják terjeszteni a szeszadó felemeléséről, valamint a háborus nyereség megadóztatásáról szóló javaslatot is.

A katonaképviselők a mai ülésre szép számmal jelentek meg, hogy elbucsuzzanak egymástól, mert holnap visszatérnek ezredekhez.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor megnyitotta az ülést. Az elnöki bejelentések után bemutatatta a Háznak a főrendiház átiratait az elintéztet javaslatok és jelentések dolgában. Ezután közli, hogy Sággy Gyula képviselő sürgős interpellációt jelentett be a Szlavóniai Magyar Ujság betiltása tárgyában, azonban az interpelláció előterjesztésére az engedélyt nem adta meg. Az ülést ezután öt percre felfüggesztették.

Beöthy Pál negyentizenegykor újra megnyitja az ülést.

Tisza István gróf miniszterelnök bejelenti, hogy királyi kézirat érkezett, melynek felolvasását kéri. Az elnök felolvasatja a királyi kéziratot, amely a Ház ülésének elnapoltnak nyilvánítja. (Elnök felkiáltások: *Eljen a király!*)

Beöthy Pál elnök bejelenti, hogy a királyi kézirat át fog térni a főrendiházhoz.

— Az ülészek elnapolása folytán — mondotta az elnök — a képviselők visszatérnek polgári foglalkozásukhoz, illetve a harctérre. A magyar nemzet a régi erővel és bizalommal folytatja a harcot abban a meggyőződésben, hogy győzelemre vezet.

Az elnök az ég áldását kéri a királyra, hadseregünkre és dicső szövetségeseinkre abban a reményben, hogy a magyar nemzet számára és a világ összes népei részére győztes lesz ez a harc. (Elnök eljenzés.)

Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés az elnök életével véget ért.

Uj vezérezredek. Bécsből jelentik: A király február 2-án kelt elhatározásával vezérezredessé nevezte ki gróf Beck Frigyes gyalogsági tábornokot, az arciére-testőrség kapitányát, Jozsef Ferdinánd tőherceget, gróf Paar lovassági tábornokot, Bolfras gyalogsági tábornokot, báró Krobotin tábornokot, községi hadügyminisztert és Köves gyalogsági tábornokot.

Két aradi pénzüintézet beszámolója.

(A Központi Takarek és a Közgazdasági Bank közgyűlése.)

Az Aradi Közlöny tudósításából.

Arad, február 28.

Két tevékeny és ügyesen vezetett aradi pénzüintézet tartotta meg évi rendes közgyűlést vasárnap délelőtt. Az a szellem, amely az aradi pénzpiacot az ország minden részében elismert szilárd, megbízható és jó hírnevűvé tette, egyaránt nyilatkozik meg minden aradi pénzüintézet munkásságában. A vasárnap tartott két közgyűlésen is úgy a Központi Takarékpénztár, mint a Közgazdasági Bank eredményes üzletéről, körültekintő vezetőség által ügyesen és gonddal irányított működéséről számoltak be a nagy számban megjelent részvényeseknek, akik elismeréssel voltak az intézetek vezetői iránt. A két közgyűlésről következő tudósításaink számolnak be.

A Központi Takarékpénztár.

Kilencedik évi közgyűlést tartotta meg vasárnap, február 27-én délelőtt tíz órakor Arad egyik fiatal és sikerrel prosperáló pénzüintézete az Aradi Központi Takarékpénztár. Az intézet elnöke: kisjolsvai Szabó Zoltán ezredes a harctéren lévén, a közgyűlésen Csánk Lajos igazgató elnökölt. Megnyitó szavaiban konstataulta a közgyűlés határozatképességét és a jegyzőkönyv vezetésére Velcsov Géza dr. intézeti jogtanácsost, hitelesítésére Elias Armin és Haberer György részvényeseket kérte fel.

Ezután Deutsch Károly vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését. Az intézet összforgalma 80,894.688 korona 54 fillér volt. A betétek átladáka 481.721 korona 99 fillérral emelkedett. Az intézetnél a hadikölcsönből 1,608.950 korona előjegyzést eszközöltek. Arad városával történt megegyezés folyton a közelműzés elősegítésére 1,824.789 korona 59 fillért kitevő forgalmat bonyolított le az intézet.

A nyereség felosztásáról a közgyűlés az igazgatóság javaslatát elfogadva úgy intézkedett, hogy az előterjesztett mérleg szerinti tiszta nyereségből 64,166 korona 99 fillérből alapszabályaik 94. §-a értelmében levonandó: 10 százalék a tartalékalapnak 6416 korona 66 fillér. 12 százalék az igazgatóságnak 7700 korona 08 fillér. 2 százalék a nyugdíjalapnak 1283 korona 32 fillér. 2 százalék a vezérigazgatónak 1283 korona 32 fillér. 2 százalék az intézet tisztviselőinek 1283 korona 32 fillér. Összesen: 17,966 korona 65 fillér. Marad: 46,200 korona 34 fillér, hozzáadva az 1914. évről áthozott nyereség maradványt 20,000 koronát. Összesen 66,200 korona 34 fillér. Ezen összegből 5000 drb 200 k. n. é. részvény után osztalék részvényenként 8 korona vagyis 40,000 korona jótékony adományokra 1200 korona 34 fillér. Összesen 41,200 korona 34 fillér tisztelesség ki és fennmaradó 25,000 korona pedig az 1916. évi üzleteredmény számlájára átvitessék.

A részvényesek nevében Vajda István dr. emlékezett meg az igazgatóság, a kiválóan tevékeny és tisztét teljesen betöltő vezérigazgató, igazgatóválasztmány, a derék tisztviselőkar elmúlt évben kifejtett tevékenységéről és indítványára a közgyűlés mindannyiuknak jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet fejezte ki.

A közgyűlés végén Zubor Andor indítványára az igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgatóválasztmány tagjait, miután mandátu-

muk lejárt, újabb három évre a közgyűlés egyhanguan megválasztotta. A felügyelő-bizottság évi tiszteletdíját 2400 koronában állapították meg.

A Közgazdasági Bank.

Ugyancsak vasárnap délelőtt féltizenegy órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést az aradi Közgazdasági Bank. A közgyűlésen Hamory László dr. országgyűlési képviselő elnökölt. A határozatképesség megállapítása után a jegyzőkönyv vezetésére Bogdán Virgil dr. jogtanácsost, hitelesítésére Szerény Géza és Varga Zeigmondot kérte fel.

Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentéseit Kenedi Géza vezérigazgató olvasta fel. A nyereség felosztásáról az igazgatóság következő javaslatát fogadták el: A múlt évi 16,055 korona 67 fillér előzetesen levonása után fennmaradó 101,195 korona 71 fillérből fordítassék az alapszabályok 64. §-a rendelkezése szerint a) 10 százalék a tartalékalap gyarapítására 10,119 57 kor., b) 10 százalék az igazgatóság jutalékára 10,119 57 korona, c) 4 százalék a vezérigazgató és tisztviselők jutalékára 4047 83 korona, összesen 24,286 korona 97 fill., 6000 darab részvényünk osztalékára 60,000 korona, 8. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 2400 korona, 6000 darab osztalék szelvény nyugtábeljegyére 312 korona, a leitári átladék teljes leírása 6000 korona, valamint 6. A jövő esztendői veszteség- és nyereség-számlára vitessek át 24,252 korona 41 fillér. Összesen 117,251 korona 38 fillér. Az elért nyereség lehetővé teszi a múlt évi osztaléknál egy koronával magasabb összegű osztaléknak kifizetését. Részvényesek 4. számú szelvényei 1916. február hó 28-ától kezdve az intézet pénztáránál, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál és a Nemzeti Pénzváltó R.-T.-nél árabonkint 10 koronával beváltatnak.

Dr. Moga Lajos indítványára a közgyűlés a felolvasott jelentésekre a felmentvényt megadta az elnöki igazgatóságnak, vezérigazgatónak, választmányának és a derék tisztviselői karnak az elmúlt évben kifejtett tevékenységükért jegyzőkönyvi köszönetet fejez ki. Dr. Bogdán Virgil a tervbevetett alapszabálymódosításokat terjesztette elő.

Klein Sándor indítványára a közgyűlés az igazgatóválasztmány tagjait két évre, a felügyelő bizottság tagjait 3 évre ismételve megválasztották. Az elhunyt Waitzsch Armin és Kádár József helyeit a választmányban Nemes Gézával és dr. Somló Arminnal töltötték be.

A közgyűlésen megjelentek: itói Adier Andor, dr. Borsos Béla, Borsos Lajos, Boros Iván, Belogh Zoltán, Banciu D. Rudolf, Csánk Lajos, Csiky Károly, Domány János, Donát Simon, Darányi János, Doka Miklós, Deutsch Károly, Elias Armin, Flamm Miksa, Freund Fülöp, Frius József, dr. Grosz Endre, Grob Jenő, Háberer György, Háberfelner Béla, Holländer Miksa, Hehs Vilmos, dr. Jégessy Károly, Jakobs Bertalan, Kintzig Géza, Kohányi Róbert, Kádás Kálmán, dr. Kele Gyula, Kutányi Ferenc, ifj. Kászonyi János, Lócs Rezső, Löbl Gyula, Münz Márton, dr. Múlek Lajos, Nachnébel Gyula, Neumann Hermann, dr. Neuman Miksa, Oravetz Miklós, Povássy Soma, Radó Gyula, Sugár Károly, Schill József, Schwarz Hermann, Schwarz Adolf, Shärer József, Szatmáry Mihály, dr. Székely Károly, Székely Salamon, Szántay Lajos, Tabakovics Emil, Tanner László, Unger Ferenc, Ungureán Béla, dr. Velcsov Géza, dr. Vajda István, Vass Andor, Vidor Sándor, Várzar István, Weiss Márkus, Zubor Andor.

Verdun eleste előtt.

(Az entente számol a vár elestével. — Hogy folyt le a német offenzíva. — Angol készülődések.)

— Távirati tudósítás. —

Amsterdam—Berlin, február 28.

Amsterdam. A Times írja: Franciaország feszülten várja a verduni esata kimenetelét teljes tudatában a küzdelem jelentőségének. A Times számol a vár elestével, ép így a Daily Chronicle is mindkettő igyekszik lefokozni az erőség stratégiai értékét. A Nation tudósítója szerint a Verdun elleni offenzíva még nem érte el tetőpontját, a legnagyobb erő kifejtés csak ezután következik be. A legfontosabb kérdés most már nem Verdun birtoka, hanem hogy annak eleste után a németek hol fognak támadni.

Verdun eleste és a háború sorsa.

Gent. A Guerre Mondiale írja: Az entente hangoztatja, hogy Verdun könnyű szívvel adják tel, mert Verdun eleste még nem dönti el a háború sorsát. A szaklap kifejti, hogyha stratégiai szempontból ez a tetőzés helyes is, számolni kell azzal az erkölcsi hatással, amelyet Verdun eleste keletene. A háború már túl sokáig tart s a francia nép nincs a veszteségekre előkészítve.

A német offenzíva lefolyása.

Amsterdam. A Timesnek jelentik a francia harctérről: A németeknek sikerült máig a franciákat ezernyolcszáz méternyire visszaszorítani, ámde egyetlen ponton sem bírták a frontot áttörni. A harctér három fő részre oszlik. A harc a repülők tevékenységével kezdődött. A repülők a fő vasúti csomópontokat bombázták, hogy ezzel megnehezítsék a csapat szállításokat és utánpótlásokat. A franciák balszárnyán Herbeboisnál kezdődtek meg az első komolyabb gyalogsági harcok. A francia tüzeresség hevesen lőtte a támadókat, ámde a németek hatalmas erővel átnyomultak az ágyulövedékek zártalan és széles vonalon nyomultak be a franciák első lövészárkaiba. Nehol még összekötő árkaikból is kivetették a franciákat. Este újabb támadással a további frontrészeket is elfoglalták. Másnap a Maas mindkét partján heves tüzerességi harc fejlődött ki. Az egész frontot hatalmas erejű robbanógazokkal, a tüzerességi állásokat granátokkal borították el. Végre delben felhagytak pokoli tüzelésükkel. Ekkor a német gyalogság tömött sorokban megkezdte ismét a rohamozást. A hatalmas támadás a francia csapatok egész frontját benyomta, a naumonti erdőt, Caureswald és Herbebois közötti erdőt elfoglalták. A franciák konvex frontja ezáltal konkávva alakult, miért is a franciák kénytelenek voltak mindkét szélső támaszpontot kiüríteni.

A francia vezérkar jelentése.

Berlin. A sajtóhadiszállásról jelentik: A francia vezérkar jelent: A douaumont-i állástól keletre és nyugatra az ellenség meg akarja vetni lábát. Csapataink átkaroló mozdulattal szorongatják. A Cotte de Palou-t sem a franciák, sem a németek nem szállhatják meg. Mindkét tüzeresség hatalmas tüzelessel borítja el a magaalatot.

A borzalmas német ágyútűz.

Milanó. A Secolo tudósítója jelenti, hogy a németek az Ornestől a Maas jobbpártjára Champeville községtől keletre álló frontreázig rengeteg ágyúval kezdték meg a tüzeletést a francia állások ellen. E tiz kilométeres fronton ezzel az ágyútömeggel oly hallatlan tüzsel borítottak be minden talpalatnyi földet, hogy ninosen a világnak olyan katonája, aki ezt a poklot kiállotta volna. Aki meg nem sebesült, vagy meg nem halt, félőrültté vált a gránátok szakadatlan csapkodása által. Mire a franciáknak módjukban állott volna ezt a borzasztó tüzerességi fölönyt kiegyenlíteni, vagy az ágyúk egy részét elhallgattatni, addig a német gyalogság igen nagy áldozatokat hozva, nyolc-tíz soros vonalban előretört és a franciákat a második védelmi vonalakba szorította vissza.

Angol készülődés Ypernél.

Amsterdam. Az angolok Ypern és Commares-csatorna között nagy ágyútömeget hoztak össze és éjjel-nappal lövik a szemközti levő állásokat. A Telegraph szerint Calaisba sok szállítóhajó érkezett, friss csapatokkal, municióval. Az angolok minden jel szerint támadásra készülnek, hogy könnyítsenek a franciák helyzetén, vagy saját terveiket végrehajtsák alkalmasnak találván az időt.

Az elzászi harcok.

Karlsruhe. A németek az altkiréhi és aspaichi szakaszon a francia arcvonal ellen nagyobb tüzerességi akciót folytattak az elmúlt napokban. A harcban a könnyű tüzeresség és lözékliberű űtegek vettek részt. Sikerült néhány előretört és jól kiépített francia állást elragadni. Egyidejűleg a hátrább levő francia állásokat is lőtték. A franciák hevesen viszonozták az ágyúzást. A francia állások egy része megrongálódott, egy része pedig elpusztult s legénységük kénytelen volt visszavonulni, mire a német gyalogság az előretört francia állások végleges elpusztítása végett előnyomult. A német lövegek zárótűz alá vették az első ároktól az előállásokig terjedő közt, azonban a francia tüzeresség majdnem lehetetlenné tette a német gyalogsági járőrök előnyomulását. Csak a sötétség beálltával újabb zárótűz segítségével sikerült a németeknek a fellig őrszelőt árkokba benyomulni s ezeket felrobbantani, mire ismét visszatértek állásaikba.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KOZLONY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Német—portugál konfliktus.

(A német kormány erélyes tiltakozása.)

— Távirati tudósítás.

Berlin—Lisszabon, február 28.

Berlin. Jó torrásból vett értesülés szerint a kormány a portugál kormányhoz eies hangú tiltakozó jegyzeket intézett, amelyben a német hajók rekvirálását határozottan barátságtalan lépésnek jelenti ki s kitéjezi azon vára-kozását, miszerint a rekvirálást visszavonják. A jegyzek hivatkozik [az 1908 kereskedelmi szerződésre — amely szerint Portugália és Németország köcsb-nösen jogosultak hajóikat rekvirálni, ellenben az érdekettek bevonásával előzetesen rendezni kell a karterites kérdését — amit Portugália mostani eljárásával megsértett.

A portugál miniszterelnök a hajórekvirálásról.

A Reuter-ügynökség jelenti: Costa miniszterelnök a képviselőházban a német, magyar és osztrák hajók elkobzásáról nyilatkozva, azt is közölte, hogy több hajón a személyzet szándékos pusztításokat okozott, a Bülov gőzöst pedig a levegőbe akarta röpíteni, de a szándékot idejekorán felfedették és megghusították. Véleménye szerint a portugál kormány legjobban tenné, ha a német birodalommal kötött szerződést felmondaná, úgy, hogy az 1917. június 5-én lejárna, ami összhangban volna Portugália érdekeivel és ha nemcsak az illendőség, hanem a célszerűség okából is szembenézne minden várható eshetőséggel, amely a portugál érdekek megóvása miatt bekövetkezhetnék.

Spanyol hatóságok és a Westburne.

London. A Times jelenti Teneriffából: A Westburne német legénységét, amikor azok a hajó elsüllyedése után partra szálltak, a spanyol tengerészeti hatóságok letartóztatták, mivel a gőzöst elsüllyesztették. A hajó német parancsnoka kijelentette, hogy a Westburne kazánrobbanás folytán süllyedt el.

London. A Daily Mail jelenti, Las Palmasból: A Westburne parancsnokát a kobozmány legénységével együtt becsület szóra szabadon engedték.

A szerb hadsereg további alkalmazása.

— Péter király nem dönthet Szerbia sorsáról. — Egy volt szerb miniszterelnök nyilatkozata. —

— Távirati tudósítás.

Szerbia—Bécs, február 28.

Páris. Az Havas ügynökség jelenti: A szerb trónörökös és Pasics Párisba utaznak, hogy tanácskozzanak a szerb hadsereg további alkalmazásáról.

Petar csak önző érdekeivel törődött.

Szótia. Gyorgyevics Mladen dr. Szerbia ex-miniszterelnöke a Dnevnik munkatársának egy intervjuban azt mondotta, hogy Peter király és a Pasics kormány csupán saját önző érdekeikkel törődtek s Szerbiát és a népet romlásba hagyták rohanni. Kértek ugyan az entente-től bizonyos ga-

ranciákat, amde megelégedtek saját személyeik biztonságba helyezésével is. A népet teljesen cserben hagyták, külföldön élnek, idegen hatalom tartja őket, elvesztették tehát minden jogukat, hogy a nép megkérdezése nélkül döntsenek Szerbia sorsáról.

A munkásbetegség szervezése Szerbiában.

Zimonyból írják, hogy a szerbiai ipar munkásokat a magyarországi betegpénztár mintájára felállítandó pénztárakba fogják beírni. Az intézmény szervezésének megbeszélésére több délvidéki magyar betegpénztár igazgatóját Belgrádba hívták.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: „Kis király” operett.
Szerda: „Táncosné” szimfonia-ujdonosság először.
Csütörtök: „Táncosné” másodszor.
Péntek: „Kisasszony férje”.
Szombat: délután mérsékelt helyárral ifjúsági és népies előadás „II. Rákóczy Ferenc fogsága”. Este: „Kis herceg” operett repris először.

* Báró Bedeus Bella és Honigberger Zelma jótékonycélu hangversenye. Ha a haza oltárán értünk mint hősök elhunyt apáktól megfosztott ártatlan és tehetetlen apró árva gyermekekre csak egy pillanatra is gondoltunk, akkor összeeszerül szívünk és azon kötelesség-érzet fog el, hogy segítségünk ezen istágen a lehetőség szerint, hiaz a haldokló hősök utolsó fohása csak az lehetett: „Ne hagyjátok el ti is a kik életben maradtatok szegény árva maradt gyermekeit.” Ezen gondolatból áthatva Bedeus Bella már máskor is szentelte művészetét erre a célra és pedig nem csak itt Aradon, hanem máshol is és az előjeltől következő nem kételkedhetünk abban, hogy a mi művésznőnk nemes törekvése és fáradozása ezen alkalommal is meghozza a megkívánt jó eredményt. Báró Bedeus Bellának a „jugend lich drámai” opera soubrette szerep köre van. Változatos műsora mindenféle hangulatu és árnyalatu gyönyörű opera áriákból áll, de különös óhajra a műsorba mesteri műdalokat is illesztettek be. Honigberger Zelma zongoraművésznő szintén változatos és elismert szép számokat fog előadni kitűnő Bösendorfer hangverseny szongorán. A hangverseny már eius 1-én szerdán este nyolc órakor lesz a kulturpalotában. Jegyek Scherhag H. és Fia cégnél kaphatók Andrassy-tér 14.

A hangverseny műsora következő: 1. Chopin: Polonaise. Előadja szongorán: Honigberger Zelma. 2. Undine áriája Lortzing „Undine” című operájából és Fluth asszony áriája Nikolai „Avignók” című operájából. Éneklő: báró Bedeus Bella. 3. Schubert: Vándorfantáziája. Előadja szongorán: Honigberger Zelma. 4. Brahms műdalai: „Immer leiser wird mein Schlummer” és „Meine Liebe ist grün”. Éneklő: báró Bedeus Bella. 5. Schubert—Liszt: „Ertköng”. Előadja szongorán: Honigberger Zelma. 6. Pannina áriája Mozart „Varázstüvola” című operájából és Rózsa áriája Maillaet „A remete csengetyűje” című operájából. Éneklő: báró Bedeus Bella.

* Telmányi Emil Egerben. Egerből jelentik: Március hó 4-én a városi színházban megtartandó jótékonycélu monstre hangverseny rendezőségének sikerült a legkiválóbb európai hírű magyar hegedűst közreműködésre megnyerni. Telmányi Emil, akinek a Budapesten

megtartott e hó 22-iki hangversenyéről a 16 városi sajtó az elragadtatás hangján írt. Eg közönségének művészi programjának legjavát hozza.

* Vak művészek hangversenye. Horváth Attila vak zongoraművész, zeneköltőről, ki Lumpe Gizella vak énekművésznővel együtt vasárnap Aradon, a kulturpalota nagytermében hangversenyezni fog. a Pesti Hírlap a következő kritikát írta: Horváth Attila a magyar Milton. Költő és világtalan. Talán szeme világát elhomályosította a lelkéből sugárzó fény-özön. Avagy talán a gondviselés úgy akarta, hogy csak a harmoniaknak éljen és ne lásson e rut földi világból semmit. Költő és világtalan, mint volt Homér és Ossian, Milton és Lermontoff. Horváth Attila poéta, de az ő költészete a szív volapükjén szól hozzánk: zenében. És a zenéje csudás, embertőlötti, mintegy a negyedik dimenzióból való. Ez a vak gazdagabb valamennyiünkönél: látja és hallja a tündérvilágot, sejtja a tulvilág rejtelt mes misticismusát és mindazt, amit a tündérvilágból ellesett, hiven tükrözötti vissza zenéjében. Ily kritika után Arad közönsége is nagy várakozással nézhet a hangverseny elé.

* A színház hírei. A kis király rendkívül hatásos operettkerül kedden előadásra, melyben a két primadonna Z. Váradi Margit és Horváth Mici együtt lépnek fel, a férfiak közül pedig Győző és Barics játsszák a főszerepeket. A Táncosné, Lengyel Menyhért legújabb nagyhatású szimfonia szerdán kerül először színre, a Vigaszínháznak a szenzációs ujdonsága, mely Budapesten nap-nap után zsúfolt házakat vonzának is meghozza a kívánt sikert. Az összes szerepek elsőrendű kezekben vannak. A kis herceg nagyszabású operettből naponta folynak a próbák, melynek első előadása szombatra van tervezve, a főszerepekben Z. Váradi Margit, Járai Boska, Bankóné, Barics, Polgár stb. II. Rákóczy Ferenc fogsága lesz a legközelebbi liturgiai és népies előadás, melyre már most lehet jegyeket váltani, a darabban az egész személyzet részt vesz.

* B. Szalai Aranka—Békési Pál-féle zenéintézet növendék hangversenye. Igen celszerűnek tartjuk a hangversenyek rendezését az intézetnek a szempontjából is, mert hiszen a hangversenyek nyilvánosak és így az intézet eredményéről bárki is meggyőződhetik, közvetlenül tapasztalják úgy a tanuló mint a hozzátartozók, hogy mit tudott elérni a vezetőség bizonyos idő alatt a növendékekkel.

S így egy hangverseny, hogy úgy mondjuk előpróbája az intézetnek is. — Az igen szépen előadott karének után meglepően bátor fellépéssel jönnek az emelvényre a kis zongora növendékek, Vészi Lili, Martay Hajnal, Strobl Ferenc, Rajta Anna, Tenczinger Mariaka, Strasser Adél, Kárpáti Janka, Várnay Piroka szóló előadásban, Schillinger Feri és Kató, továbbá Quirini Pál és Brunner Gigi négy kezes darabban játszottak igen szép felfogással és máris ügyes technikára valló bizottsággal. Gróf Margit „Feketehegyi emlék” előadásával már nagyon szép technikáról és különösen a fraizrozásban oly fejlett érzérről tett tanuságot, hogyha ezen intézetben az eddigi nyomokon kellő továbbképzésben fog részesülni, méltó és nagy sikerekre lehet még kilátása. Ez különben nemcsak rá, de a többi régebbi növendékre, Sivo Józsa, Kemény Nusi, Keppich Lilyre is vonatkozik, akik mind már kellő technikával, felfogással rendelkeznek. Hagedűn Selegian Olympia, Urai Márta, Than Ernő játszottak igen ügyesen és a szép vonóvezetés és különösen tiszta hangképzés bizonyítja, hogy Békési különös gondot fordít ezen egyébként két legfontosabb körülményre. Szilágyi Magda már kész énekesnő, tiszta intonálása, hajlékony csengő hangja az átmeneteknél is már a képzés pillanatában is határozott és minden vibrációtól ment. Jelentékeny hanganyaggal is rendelkezik s azzal, a kellő iskolázottsággal bírván, bánni is tud. Bohm: „Still wie die Nacht” című dalát adta elő igen szépen, s a szülni nem akaró tapsokra egy operett áriát is énekelt. Friedvalzky Ella urleány Schubert „Vízárada” című dalát énekelte igen szépen és kellő érzéssel. — Intonálása biztos és határozott, teljesen méltó Szalay tanárnő szakszerű vezetéséhez. Meglepetés számba jöhet Góts Béla, brasszus cimbalmójátéka. Éneklő: Bank-

bán-jából előadott darabjával jelentékeny technikát árult el. Tömör akkordok, igen szép futamok s nagyon szép hanganyozása figyelmet érdemel. Cimbalma szongoraszerű (nem tört akkordok) szól, s futamai mintha glissandok lennének, azaladnak bele az akkordokba, a mik, az egészen lágyan szóló melódiákat kísérik. — A szorongásig megtelt termek közönsége igen sokat tapsolt s a vezetők igazán büszkék lehetnek az elért sikerekre, mert azok nagyrészt mégis csak az ő fáradságuknak és szakszerű, lelkiismeretes vezetésüknek eredményei. (K. K.)

* Charli nagynénje. (Vigjáték sláger az Urániában.) A régi idők nagy színészeinek kedvence szerepe volt ez a vigjáték, mert benne bő alkalom nyílt humor és ötletet ragyogtatni. Annak idejében a Nemzeti színházban Rózsahegyi Kálmán kreálta ezt a nagyszerű szerepet és egész Budapest el volt telve a csodás bűbajos darabtól. Most filmre is került, még pedig olyan kiváló művészpár kezébe látjuk a főszerepet letéve, mint Wanda Traumann és Viggo Larsen. Charli nagynénje senki más, mint a tulajdon vőlegénye, ki egy hercegi udvarban egy vén asszony szerepét kénytelen vállalni, csak hogy a menyasszonyát egy hazugság hátrányaitól megmentse. A fiatal hadnagy merész vállalkozása sok bonyodalmat okoz és ezt a szerepet aknázza ki utólérhetetlen finom humorával Viggo Larsen. Pompás jelenetek kergelik egymást az egész darabon és a művészeknek bő alkalom nyílik nagy tudásukat ragyogtatni. — Sikoly az éjbe, Alwin Neuss detektív rekord sorozatának első képe az Urániában kerül legközelebbi bemutatóra.

* Két Nordisk-dráma premierje az Apollóban. Mai új műsorán két Nordisk-ujdonsságot mutatott be az Apolló-színház. Mind a két kép a világhíres Nordisk-filmgyár legkiválóbb produktumai közé tartoznak. „A vasszívű ember” s „Egy játékos, aki nyar”, torró, izgalmas gondolatokon épültek fel. Minden egyes jelenetük megkapóan, érdekesítő, mint ez egyáltalában jellemzi a Nordisk-képeket. A kiállításuk pazarul elegáns; meglátszik, hogy hozzáértő, finom ízlésű művészek munkája. Mind a két Nordisk-drámának nagy sikere volt. Nem mondunk vele újságot, csupán mint egyszerű tényét szögezzük le, hogy zsúfolt nézőtér előtt folyt le a Nordisk-drámának premierje. A képek bemutatását kedden megismétli az Apolló-színház.

* Stuart Webs az Apollóban. Stuart Webs, a szenzációs detektív szerdán ismét megjelenik az Apolló-színház vásznán. Nagyszabású, föltötte izgalmas detektív drámában látjuk viszont a vakmerőségben, s ügyességében föltűnő detektívet.

* Kiváló ujdonságok Kerpel kölcsönkönyvtárában és zeneműkölcsönzőjében. 198

VÁROS ÉS MEGYE

A városi járvány kórház kibővítése. Arad város gazdasági széke ma tartott ülésében bontotta fel a járvány kórház mellett építendő barakk munkálataira kiirt versenytárgyaláson beérkezett ajánlatokat. Kondoros Kálmán és Gábor András favázás barakkokra 77,365 koronás, téglabarakkokra pedig 80,906 koronás ajánlatot tettek. De csak az esetben vállalkoznak a munkálatok elvégzésére, ha a város fölmenteti őket a katonai szolgálat alól. Julinszky János favázás barakkok építésére 68,472 koronáért, téglabarakkokra 77,000 koronáért vállalkozik. Bayer György téglából 76,063 koronáért, s fából 79,781 koronáért építi fel a két új barakkot. Az összegekből még három percent engedélyt tesz. Az ajánlatokat kiadták az ajánlattevő bizottságnak.

Arany vitézségi éremmel kitüntetett tizenkét éves őrmester.

— A hadsereg legfiatalabb vitéze. — Aradmegyei kisfiú hőstettel az orosz fronton. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 28.

Háborusdit játszanak a külvárosi utcákon a gyerekek, háborus történeteket fal a fiatalság és amig ennek előtte tengeri rablónak, Nick Carternek vagy Gar el Hamának akartak világgá menni a fiatal kalandvágyók, úgy most a nyughatatlan vértük a harctérről álmodoznak, hadba akarnak menni és amint arról már nem egyszer hallottunk: vannak is tucatjaival 10—15 esztendő legénykék, akik nekik vágta a kalandos utnak, belopóztak katonavonatokra, odasurrantak valamelyik transporthos és utaztak a hadba indulókkal Galiciába. Doberdóra, Szerbiába. Sok olyan kis, tejjefeszajú katona járta meg a harctereket, tett-vett a lövészárkokban, néhány meg is sebesült, bele is sodródott a véres harcokba, amig a hadvezetés, az egyes parancsnokságok el nem távolították a fiatalokat a frontról.

De valamennyi ifju hősnél érdekesebb, kalandosabb — valószínű katonai regény — egy aradmegyei, elhagyott, apátlan-anyátlan árva fiúcska története, akit a harci vágy, a hazaszeretet nem csak a harctérre csábított, hanem ott a kis gyerekből valószínű hőst teremtett. Hőst, akit még a király kegye is elér.

Rosi György apátlan-anyátlan fiút az aradi állami gyermekmenhelyhez utalták be és onnan a kisjenői telepre adták ki gondozásba egy kisjenői földműves családnak. Itt élt a kis fiú és tavaly elvégezte az ötödik elemi osztályt. Elénk természetű, eleven eszű gyermek volt, könnyen kapható mindenféle apró csin-talanságra, hancurozásra. A háboru egészen kiforgatta magából a gyereket. Óriási érdeklődéssel hallgatott mindent, ami a háboruról szólt. Ha a kisjenői állami iskola igazgatója Hervai Bernát harctéri eseményekről, a harctér földrajzáról, a háboruval összefüggő történelmi kérdésekről beszélt, nagy áhítattal hallgatta minden szavát a kis Rosi gyerek. Amikor egyszer azt a feladatot kapták az ötödik osztályosok, hogy írják meg: mit tennének, ha már harcolhatnának a házáért, a kis menhelyi fiú ezeket írta füzetébe:

— Ha egyedül is és ha száz életem volna, neki mennék az ellenségnek és nem találnék nyugtot addig, míg egy muszka van a világon, hogy bosszút álljak Világosért.

Sokat foglalkozott a magyar történet hősi alakjaival és történelem órák után, szünetek alatt csatasorba állította tanulóársait és előbük állva, hol mint Hunyadi János, hol mint Mátyás király, Dugonics Titusz, Zrínyi Miklós lelkesítette őket. Pár héttel a háboru kitörése után piros huszársapkát szerzett és állandóan azt viselte, később pedig tából bajonettet is faragott magának és azt oldalára kötötte még iskolába jövet is.

A múlt tanév végén azután nyom nélkül eltűnt Rosi György Kisjenőről. Az ötödik osztályból letette a vizsgát és el se bucsuzott nevelő szüleitől: megszökött. Hosszu hónapok teltek el, Rosi Györgyöt már el se felejtették, amikor öt hónappal a szökés után tábori lapot írt Galiciából a gyerek. Azt írta a levelező-lapon nevelőszüleinek, hogy eljutott a harctérre és ott vitézsége miatt káplárrá léptették elő. Annak jeléül, hogy jól meggy a dolga és

hogy gondol szokra, akik felnevelték, négy koronát is küldött tábori postautalványon a kisjenői asszonyoknak.

Szinte hihetetlenül hangzik, de szavahihető emberek tanusítják, hogy megtörtént: a kis, tizenkét éves Rosi György vitézi pályafutása a káplári kinevezéssel nem fejeződött be. *Kétszer előlépett azóta — most már őrmester — és arany vitézségi éremmel kapott.*

Egy decemberi estén jelentkezett a századparancsnoknál és tőle egy oltót kért és semmiféle faggatásra nem árulta el, hogy mi célja van az oltóval. Másnap hajnalban véres kézzel és összetépett ruhában jelentkezett újból és kitörő örömmel jelentette, hogy az éjjel hason csuszva átvágta három kilométer hosszúságban az ellenség drótszövényeit. Rosi őrmester hőstette katonáinak egy fényes győzelemhez segítette és ezért a vitéz őrmestert a király az arany vitézségi éremmel tüntette ki.

A kis fiú katonai karrierje és vitézsége Kisjenőn nagy feltűnést keltett. Jóakarói a kis hőst előre szeretnék segíteni pályáján. Hubay Pál dr. kisjenői állami gyermekmenhelyi telep-orvos azon fáradozik, hogy a harctéren kitűnt és őrmesterré lett fiút a háboru utánra kadettiskolába juttathassák be és a háboru legifjabb hőseiből a hadseregnek derék tisztje lehessen még.

Börtönre ítélt községi intelligencia.

(Az orosz himnusz Szenttamásán.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, február 27.

A szegedi törvényszék Pókay Elek tanácselnök elnöklété alatt nagy királysértési per tárgyalta a tegnapi napon, amelyen hat bácsszenttamási intelligens ember állott a vádlottak padján királysértés és nemzetiségi igazítás büntetése miatt.

A minapában nagy feltűnést keltett Fernbach Károlynak a képviselőházban előterjesztett interpellációja a bácsszenttamási postamester és társai ügyében. A postamester házában a múlt év október 27-én este nagy összejövetel volt, megjelent a községi jegyző, mérnök, plébános még többen a község értelmiségéből, ahol az orosz foglyokkal barátkoztak, ölelkeztek, a plébános az orosz cár és hadsereg egészségére felköszöntőt mondott és felhívta a megjelenteket, üritsenek poharat a cár egészségére s mindnyájan koccintottak is és elénekelték az orosz himnuszt.

A szegedi ügyészség még a múlt évben nyomozást rendelt el ebben az ügyben, melynek eredményei alapján vádat emelt Zagoricza István dr. ügyvéd, Zagoricza Velykó postamester, Manojlovics Marie mérnök, Vuoskov Lázár plébános, Ivanics Izidor községi jegyző, Gavanszky István földbirtokos ellen nemzetiség elleni gyűlöletre igazítás büntetése az 1913. évi XXXIV. t. c. 2. §-a alapján nyilvános királysértés miatt, amit az által követtek el, hogy az orosz foglyok jelenlétében az orosz cárt és az orosz hadsereget ültették, azok

egészségére poharat üritettek és az orosz himnuszt énekeltek.

Az eset részletei a következők: 1915. október 27-én este Zagoricza Velykó postamester házában családi összejövetel volt, a melyen mind a hat vádlott megjelent. Este 10 óra tájban volt a vacsora, 11 órakor eljött lámpással egy orosz fogoly a községi jegyzőért, majd Baskin Darinka nevű cselédleánnyal behívták azt a két orosz foglyot is, akik a házigazdánál voltak alkalmazva.

A foglyokat cirógatták, ölelgették, majd Vuoskov plébános poharat emelt a cár és az oroszok egészségére és vele mindnyájan koccintottak, hangosan szivítottak és elénekelték az orosz himnuszt.

Az egyik cselédleánynak, Bellák Katalinnak feltűnt ez a különös mulatság és szólt ifju Veron napzármas leánynak, aki a vacsorát főzte, hogy nézze meg, hogyan mulatnak a postamesterék, ő ilyen mulatságot még nem látott. Majd felköltözték Görög István postaalkalmazottat, aki már akkor aludt. Görög felkelt és hiányos öltözékben megjelent és a folyosó füvegajtáján keresztül szemlélte a különös mulatságot, majd értesítette telefonon a csendőrséget, amelynek két tagja megjelent a helyszínen és feltűnés nélkül arra kérték az ott levő két cselédleányt, hogy figyeljenek és hallgassanak ki mindent és másnap majd mondják el nekik, mi történt a mulatságon és mit beszéltek ott.

Görög István nem jelent még a mai tárgyaláson, táviratilag közölte a törvényszék elnökével, hogy nem indult a vonata.

A törvényszék a tárgyalás megtartását határozta el. A vádlottak egyértelműen vallották, hogy nem ültették a cárt, nem énekeltek az orosz himnuszt, hanem énekeltek egyházi éneket, amelynek semmiféle nemzetiségi vonatkozása nem volt.

Védő kívánta Baskin Darinka cseléd kihallgatását azért, mert szerb anyanyelvű, a ki megértette bizonyára az ének tartalmát és az oroszokkal való beszélgetését és így döntő vallomást tehet ebben az ügyben, mivel a magyar anyanyelvű cselédleányok nem értették a szerb beszélgetés értelmét. De kérte az orosz foglyok kihallgatását is. A kir. ügyész ellenzése dacára a törvényszék elrendelte Baskin Darinka kihallgatását, de mellőzte az orosz foglyok kihallgatását.

Baskin Darinka nem tud magyarul, tolmács segítségével hallgatja ki a bíróság. Vallotta, hogy cseléd a postamesteréknél és azóta a házi ünnepélyen felszolgáló volt. Az orosz foglyok máskor nem voltak benn a szobában, csak ezen egy alkalommal és azokat ő hívta be, senki sem bista meg ezzel. Vallotta, hogy Kata és Veron részegek voltak. Mind a két tanu ezt tagadta, szemébe mondják Darinkának, hogy hazudik.

A törvényszék a bizonyítást befejezettnek nyilvánította.

Horváth Jenő dr. kir. ügyész vádbeszédében hangsúlyozza, miszerint a magyarság értelmisége szívesen borít fátyolt a multakra a nemzetiségekkel szemben, ha azok jó magyaroknak mutatkoznak s nem lesznek ellenségei a magyar állameszmének; hiszi is, hogy szerb nemzetiségünk többsége a magyar nemzetnek nem ellensége, sőt jó barátunk. De mikor ilyen esetek merülnek föl, mint a jelen eset, a jóhiszeműség indokolatlannak látszik. A vádlottak nem áldozatai a szerb nemzetiségnek. Intelligens, jómodu emberek, vezetői egy községnek, akiktől példát vessz egy népes község összes lakossága és ha azok azt

tapasztalják, hogy így viselkednek a község vezető emberei, akkor nagyon rossz példát mutatnak nekik a káros következményei lennének az ilyen példandásnak, ha az büntetlenül maradna. Ezek a vádlottak nemcsak ellenséges érzülettel viseltettek a magyarság iránt, de szinte kérkedtek ezzel. Darinka szerb eseléd hívta fel az orosz foglyokat, téves, hogy saját akaratából, bizonyára behivaták a vádlottak szobájukba, de a szerb eseléd ezt nem volt hajlandó bevallani.

Sulyosító körülménynek kívánják tekinteni, hogy ezek a község vezető egyéniségei tüntetnek magyarságellenes érzületükkel, amely alkalmas arra, hogy felbátorítja a népet is hasonló cselekményre. Sulyosító körülmény, hogy közhivatalnokok vannak a vádlottak között; községi jegyző, postamester, akik teteles tisztelet huznak a magyar állam bizalmából; a mérnök előkelő hivatalát tölt be, a lelkes a szerb egyháznak képviselője és a nép gondolkodására és érzületére irányító betolyást gyakorol. Ha egyszerű műveletlen emberek követnek el hasonló meggondolatlan cselekményt, nem esik olyan súlyos büntetés alá, mint a jelen esetben. Milyen hirt fognak az orosz foglyok kivinni az országból, ha itt ilyen cselekmények büntetlenül maradnának.

Kószó István dr. terjesztette elő öt vádlott védelmét. Hangsúlyozza a község jegyzőjének eddigi hasznos és mindenkor hazafias munkálkodását. A Szegeden székelő DMKE-nek 1906. óta alapító tagja. A Vörös Kereszt javára 200 koronát adományozott, a hadikölcsön jegyzés körül fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki, ő maga 110.000 korona hadikölcsönt jegyzett, ezenkívül sok hadisegélyt (hósapka, térdvédő) juttatott a hadisegélyző hivatalhoz. Aki ilyen tevékenységet fejt ki, nem lehet hazafiatlan. De a tárgyi bizonyítékok is hiányoznak. Nincs bizonyítva, hogy az orosz himnusz énekelték volna, csak szerb dalt énekelték, talán egyházi éneket. Görög István nem hallott semmit, mert kívülről szemlélődött, a szobába be nem ment, az ott lefolyt beszédet nem hallhatta. De meg haragosa is volt a postamesternek. Ifjú Vera azt vallotta, hogy amit énekelték, az lehetett az orosz himnusz, de ő bizonyosan nem tudja.

Délután 4 órakor az elnök kihirdette az ítéletet. A törvényszék Zagoricza István dr. ügyvédet, Zagoricza Velykó postamestert, Manojlovics Marice mérnököt, Ivanovics Izidor községi jegyzőt egy-egy évi börtönre, 600-600 korona pénzbüntetésre, egy-egy évi hivatalvesztésre, Vuoskov Lázár plébánost két évi börtönre, 1200 korona pénzbüntetésre, 2 évi hivatalvesztésre, Garanszky István földbirtokost 7 hónapi börtönre, 400 korona pénzbüntetésre, valamennyit politikai jogok elvesztésére ítélt.

A kir. ügyész az ítélet súlyosbításáért, a védők enyhítésért feleltek és semmisségi panaszt jelentettek be.

A főrendiház záróülése. A főrendiház ülését délután négy órakor nyitotta meg Jósika Samu báró elnök felolvasva az elnöpoló királyi kéziratot. Zárószavaiban hosszasan kifejtette, hogy az elváltás pillanatában csapatainknak a különböző harcatereken elért fényes sikerei telmeselő érzéssel töltik el a ház minden egyes tagját. Lankadatlan bizalommal viseltünk igaz ügyünk iránt. Végül isten áldását kérte uralkodóinkra, a szövetséges uralkodókra és hadseregekre. „Eljen a király, a hadsereg és hazánk” — kiáltotta belejezésűt az elnök, majd a ház ajándéka közepette az ülést befejeztette.

A nők mozgósítása.

(A tömegtettek ellenőrző bizottságának munkája.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, február 28.

Mint értesülünk, a hadvezetőségnek az a szándéka, hogy ipari és egyéb munkákra nőket akar megnyerai az eddigiéknél sokkal nagyobb mértékben. A hadseregnek ebből többszörös előnye lenne. Mindenek előtt a hadsereg részére szolgáló gyáraknak még több női munkás alkalmazása által sokkal nagyobb lenne a teljesítőképessége. A hadsereg némely szükségletét jobban és gyorsabban lehetne fedezni. És — ami nemcsak a közös hadisikerré, hanem saját gazdasági jövőnkre nézve is nagy jelentőségű, — iparunkban szövetségeseinkre nézve is gazdagabb források nyílnának meg szükségleteiket illetőleg. Női erők idevonása által végül nagyon sok harcoképes és katonailag kiképzett ember szabadulna fel a frontszolgálat számára.

De nem csupán a munkást kell munkánők által főlvaltani, hanem hogy egyes ipari hivatalnokokat is intelligens nőkkel lehet pótolni, miáltal a hadsereg számos tisztelet nyer. Ez egyébként nem csupán az iparra vonatkozik, hanem sok más egyéb élethivatásra, hol ma még olyan sok harcoképes a harcéri szolgálatra alkalmas fiatalabb ember van az iróasztalhoz kötve, bár azt a munkát egy ügyes leány is éppen úgy el tudja végezni.

A nők a gyakorlati életben való használatossága egyike a háború legnagyobb tanulságainak. Ahová csak oda állították a nőt, mindenütt megfelelt. Hogy a nő a férfit e nehéz idők alatt számos hivatásban helyettesíteni tudja, annak számos nő nap-nap mellett bizonyosságát adja s a jövőben még több fogja bizonyosságát adni. Ma a nők nem csak a villamosnak állanak szolgálatában, mint kalsuzok, hanem derék nők dolgoznak a fémüzemekben olyan helyen is, amelyet előbb kizáróan erős férfiak munkakörének tekintettük. A férfi-kollekták figyelemmel kísérik ezeket a derék nőmunkásokat, mivel ebből az egymás mellett végzett munkával a nemes versenynak egy örvendetes módja támadt. Semmi kétség, a hadsereg számára dolgozó nő a mögöttes országrészek katonája!

Hogy egészen így lehessen, női egyesületeket s tanácsadóhelyeket kell szervezni egységesen s a gyárakat és egyéb munkaadóhelyeket arra kell megnyerni, hogy minél több nőt alkalmazzanak. Így némely anya, ki délelőtt gyermekeivel van elfoglalva, délután, mikor családja a rokonságnál, vagy a gyermekkertben tartózkodik ipari vagy egyéb munkát végezhet s így sokat javíthat magának és családjának a helyzetén.

Hogy a nők eme mozgósításának minő következményei lesznek az elkövetkezendő békeben? Talán a férfi háttérben szorítása. Semmi esetre sem. Elő kell készülnünk a közgazdasági élet fellendülésére. A nők a háborús időkben való ipari alkalmazásával ezt hatékonyan előkészítették. Hogy sok női munkást az elesett, vagy rokkanttá lett férfiak pótlására fogunk felhasználni, az magától érthető. Az elhunyt hőst a felesége, a leánya helyettesíti, kiktől ily módon történik gondoskodás. A háború befejezése után nagyon sok nő vidékre, a konynába megy vissza s. i. b. tehát nem lesz a férfi állásának elrablója, ellenben büszkén mondhatja el magáról: én is hozzájárultam a nagy győzelemhez.

El lehet várni, hogy ezt a szociális célokat szolgáló mozgalmat minden körben támogatni fogják. Hatóságok, gyárvezetőségek, egyesületek s nem utolsósorban a falvak fölvilágosítás, buzdítás segítése és terjesztés által soha meg nem becsülhető szolgálatot teljesítenek a hazának. Személyes tekinteteknek meg kell szünni, hol a nagy cél érdekéről van szó.

Mint ismeretes, a hadügyminiszterium a hazafias közös munkának őszinte megbecsülésével hallgat meg mindennemű javaslatot. Tekintettel az épen szóban forgó ügyre a tömegtettek ellenőrző bizottsága az egyedül illetékes hely (Die Kontrollkommission des Kriegaministeriums für Enthobene Wien I. Riemergasse Nr. 9.) A nőknek üzembe való lépése mellett tervbe vették egyszersmind a hadirokkantoknak foglyoknak, nem károsult munkátlan menekülteknek foglalkoztatását, ingyenes női tanfolyamot ipari iskolákban, gyári iskolákban és gyermekkerteknek fölállítását, hogy ilyen módon könnyítsenek a dolgozó anyák helyzetén. Csupa olyan dolgok, melyek új erőt kölcsönöznek a monarchia szilárd ellenállóképességének, s jelentékenyen hozzájárulnak a háború gyors és győzedelmes végéhez.

Románia

és a központi hatalmak.

(Minisztertanács az új költségvetésről.)

Távított tudósítás.

Bukarest, február 28.

Az egyik bukaresti vezető oroszofil újság konstantinápolyi tudósítójának következő levelét publikálja:

— Az utolsó napokban Bukarestből érkezett hírek itt jó benyomást keltettek oly értelemben, hogy mindannyi megerősíti azt az érzést, miszerint Románia az esetben, hogy ha eddigi seméességéből kilép, inkább a központi hatalmakhoz fog csatlakozni.

Azt állítják, hogy a négyesszövetség maga is úgy érzi, hogy Románia már nem soká marad várakozási állásponton, sőt nemsokára oly irányban foglal majd állást, mely iránt bécsi körök nagy reményeket táplálnak. Azt állítják továbbá, hogy Busche bukaresti német követnek Bratianu miniszterelnökkel legutóbb folytatott megbeszélése nagylontosságu volt.

Mindennél fontosabb az a tény, hogy amikor a bukaresti orosz követ a román politikát illetőleg oda nyilatkozott, miszerint Románia akkor avatkozhatik be a legkedvezőbb körülmények között a háborúba, amikor az osztrák-magyar-német csapatok Szaloniki ellen fognak operálni, Bratianu azt felelte volna, hogy a román kormány megmarad a semlegességi politika mellett.

Bukarest. A román kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak, melyen Bratianu miniszterelnök elnökölt. A minisztertanácsban újabb és hosszasan megtárgyalták az állami költségvetés tervzetét és abban állapodtak meg, hogy annak tárgyalását egy következő minisztertanácsban folytatják. Az új költségvetési javaslatot csakis akkor terjesztik be a kamarában, ha annak tárgyalását a minisztertanács véglegesen befejezte.

Buarest. A. n. b. l. jelentik a bukaresti apoknak: Puidodor Románia görögországi

vete látogatást tett a napokban Gunaris nemzetgazdasági miniszternél, akivel több órán át tanácskozott.

Bukarest. A Journal des Balkans írja a következőket:

— A beviteli bizottság elnöke, Radovici Sándor miniszter értesítést kapott, hogy a német kormány megengedi olyan árúknak az

exportálását Romániába, amelyek leginkább hiányoznak a román piacra. Az árak értéke megközelíti a 150 millió leit. Ezen árúkért Románia ugyanolyan értékű rekompenzációkat ad. A Bukarestben időző német kiküldöttek egyike most Berlinbe utazott a szerződéssel, amelyet a végleges jóváhagyás után a fenti értelemben fognak lezárni.

Szerb zárdák tiz milliós pere.

(A budapesti itélőtábla tárgyalása.)

az Aradi Közlöny tudósítójától

Budapest, február 28

Szenzációs per tárgyalását kezdte meg a budapesti itélőtábla e hó 17-én. A per anyagát mi sem jellemzi jobban, mint hogy az ügy referálása hat napon keresztül szakadatlanul tartott és a hetedik napon csak azért kellett bizonytalan időre félbeszakítani, mert a tárgyalást vezető elnök a nagy kimerültségtől megbetegedve, ágyban esett.

A pert a román egyházi hierarkia indította meg a szerb egyházi hierarkia ellen, ennek fennhatósága alatt levő négy bányászati zárdának a saját hierarkiájának fennhatósága alá helyezése és a zárdáknak tulajdonát képező vagyona iránt. Legutóbban jellemzi a per nagyságát annak szubsztrátuma, amely a zárdához tartozó ingatlanoknak bírói becsései szerint tiz millió koronát tesz ki.

A per 1908-ban indult meg a budapesti törvényszék, mint delegált bíróság előtt. A román egyházat Babes Emil dr. budapesti, a verscei egyházmegyéét és zárdákat Hadzsi Szilárd dr. uvidéki és Mandits Milán dr. budapesti, a karlócai kongresszusi választmányt Musitzky Dime dr., pancsovai ügyvéd képviselte és mint külön megbízott Nagy Emil dr. budapesti ügyvéd, az Eszterházyak ingatlanainak jószágkormányzója működött.

Jellemző, hogy a peranyag előkészítésében egész történelmi osztály működött, amelyben tudósok, történészek és régiségutatók vettek részt, dolgoztak és kürttek hosszú-hosszú években keresztül az adatok után. A szerb egyházi hierarkia érdekében a legnagyobb, a legfértetőbb és a legbecesebb munkát Zeremsky Hillarion történelvtudós végezte, aki tiz éven keresztül csupán csak annak a peranyagot előkészítésén és az adatok összegyűjtésén fáradozott. Bécsi, budapesti és sok egyéb irattárakban, magánirattárakban és levéltárakban kutatott a peranyag felderítésén.

A per éveken keresztül húzódtott, míg a budapesti törvényszék ítéletében a négy bányászati zárdát az óriási vagyonnal együtt a szerb egyházi hierarkiának ítélte oda és kötelezte a román egyházi hierarkiát, hogy huszezer korona perköltséget fizessen meg.

A román egyház nem nyugodott meg az ítéletben és telebbezést adott be. A telebbezést az összes ügyiratokkal együtt a tábla elnöke, Térfi Dezső dr. előadónak osztotta ki, aki egy egész éven át tanulmányozta az óriási peranyagot.

E hó 17-én kezdődött meg Barthodeiszky dr. tanácselnök vezetése alatt a szenzációs per tárgyalása. A tárgyalás megnyitása után Térfi Dezső dr. megkezdte az ügy referálását és 22-ig naponként 9—2-ig csak igen rövid megszakításokkal ismertette a per anyagát.

Bámulatos az a készültség, a pernek minden aprólékos részletének pontos ismerete, a melyet Térfi Dezső dr. táblai ítélőbíró előadásában elért. Hat napon keresztül öt órán át referálta a peranyagot kívülről, tehát és alig-alig pillantott be az iratokba. Neveket, évszámokat, adatokat mind kívülről tudta. Emberfeletti munkát végzett.

Barthodeiszky dr. tanácselnök sajnálatos megbetegedése folytán bár az ügy tárgyalá-

Tizenöt gyermek — két aradi családban.

— Ahol hiányoznak az anyák. — Látogatás a Szenvedés-utcában. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 28.

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság, nagytekintetű atyái ennek a városnak, volna egy alázatos kérelmünk. Ismerve a tisztelt közgyűlés, nemos szívet, amely mindannyiszor melegen érez, amikor nem a szegény polgárság érdekében való anyagi áldozatok meghozataláról van szó, hisszük, hogy kérésünket figyelembe is vesszék. Aradon az utóbbi években olyan sűrűn történt utcakeresztelés, az élők és holtak érdemeit annyszor honorálták utcanevek ajándékozásával, hogy remélhetőleg ez az utóbbi utcakeresztelési kérelem sem fog süket fülekre találni a város háza dísztermében. Arra kérjük a nagytekintetű törvényhatósági bizottságot: kegyeskedjenek utcanevvel megörökíteni egy mindörökké élő fogalomnak a nevét. Kereszteljük el Aradon a Sarló-utcat — Szenvedés-utcának. Amennyiben azt találják a tisztelt közgyűlés, hogy amaz egyszerű állításunk, mintha a Sarló-utca nem szolgált volna rá kellőképpen erre a szent elnevezésre, nem számíthat hitelre. — akkor méltóztatásuk bizottságot kiküldeni, amely aztán állapítsa meg, hogy miért volna szükséges a Sarló-utcának Szenvedés nevet adni. A bizottságba válasszanak bele olyan kiváló közéleti férfiakat, akiknek az ajkán örökké ott lángol a humanizmus gyönyörű jelszava, de akiknek a szíve talán messzakadna, ha egyszer szemlélő szembe kellene kerülni a nyomor fájdalmas képével.

Mi törvényhatósági felhatalmazás nélkül is behatolunk a Szenvedés-utca környékére, nem hallgathatjuk el, hogy a szorosan vett Aradnak a Sarló-utca a legszánandóbb része, mert itt lakik az a társadalmi réteg, amely igazán a szó legteljesebb értelmében a szenvedés foltogató karjai közé jutott. A sok szánandó család közül most megemlítünk kettőt. A két családban tizenöt gyermek van, de egyiknek sincs édesanyja.

A 3. szám alatt lakik Földi János cipész-mester. A negyvenöt esztendő ember, kilenc élő gyerekekkel látogatta meg a sors és a felesége február 5-én meghalt a kórházban. Ot besorozták katonának, de Varjassy Lajos polgármester a Kereskedelmi és Iparkamarával együtt keresztül vitte, hogy egyelőre nem kell bevonulnia. Talán még fel is mentik, mert hiszen katonai bakancsot is készít.

Ma meglátogattuk a szomorúan érdekes családot. A műhelyben egy inas kalapált és a család is ott tartózkodott. A mester öreg anyja három apró gyereket tartott az ölében, akik három kenyert ma szoltak.

— Sajnos, ilyen drága fehér kenyeret kell enni. — magyarázta — mert olcsó barna kenyér Aradon nem kapható.

Földi ezután elmondta, hogy már sokan biztatták: miért nem kér valahonét segítséget?

— En kérem megmondom úgy, ahogy van — szólt könyes szemmel a derék magyar ember — hogy mostanáig megkerestem én a mi a családomnak kellett, de most már nem lehet talpbőrt kapni és ezért nem tudom hogyan tudok dolgozni. A bakancsokkal nem lehet annyit keresni, mint a polgári munkával, de amíg én a két kezemet bírom, addig nem kell nekem segély. A gyerekeim közül csak a legidősebb, a fiu tud keresni. A többi még iskolás, még itthon van. De hogy mi lesz velük, ha én esetleg bevonulnék, azt a jó ég tudná megmondani.

Remélhető azonban, hogy Földi János itthon marad, mert hiszen az ő felmentése van annyira „közérdekű”, mint egy falusi kőműves mesteré. Ő nem tenne a hazának annyi szolgálatot, ha a harctéren kilenc oroszt megölné, mintha itthon kilenc gyermekét megmenti az életnek.

Odébb az utcában, a 47. szám alatt lakott Tausch József iparos. Ő is özvegy ember; a felesége múlt év március 15-én halt meg, ő pedig szeptember 15-én bevonult Kolozsvárra és hat gyermeket hagyott itthon. Ilyen libasorban következnek az apróságok:

Terike	4 éves
Lajos	6 „
Jancsi	8 „
József	10 „
Juliska	12 „
Erzsébet	13 „

A családnak a tizenhárom esztendő szőke kis Erzi viseli gondját, amikor Velos Jánosné és Gid Erzsébet, nagynénik nem tudnak közöttük tartózkodni. A háromszobás lakásban és az udvaron mintaszerű tisztaság ragyog. Amikor bementünk, csak a két iskolásleány és a legkisebbik gyerek volt otthon. A tizenhárom éves Erzikének komoly gondok ültek nagy szőke hajkoronája alatt.

— Mink mosunk és takarítunk a „gyerekekre”; — mondja öregeken — de a főzést Erzi néni végezi, a boldogult anyám testvére. Csak ő most nincs itt.

— Aztán mennyi hadi segítséget kapnak?

A leányka zavarban volt.

— Ezt én . . . nem tudom . . . A pénzügyeket a Juliska tudja.

A család pénzügyi mindentudója, a tizenkét esztendő Juliska csakugyan megmondja.

— Havonként 28 forintot kapunk, — magyarázza — néha én veszem fel a pénzt a hivatalban, ha a néni nem ér rá.

— Hát aztán elég ez?

— Ha nincs több, hát elég.

Ugy látszik, helyesen gazdálkodnak a Szenvedés-utcában, mert az udvaron még kővér tyukok is szaladgáltak és vidáman verskedtek a kora tavaszi aranyos napfényben.

sára még öt nap volt előirányozva, a tárgyalást meg kellett szakítani és a bíróság azt bizonytalan időre elhalasztotta.

Durazzo elfoglalása után.

(Valonáig miénk az Adria. — Romadót olasz remények.)

Távírási tudósítás.

Budapest, február 28.

Antivári és Alessio után esett tehát — mint azt a tegnapi hivatalos közölte — Durazzo is. Csapatunk még Durazzo bevételé előtt folytatták az előrenyomulást dél felé és eljutottak a Ljusnág, amely mindössze ötven kilométernyire fekszik Valonától. Berát városát, a Valonához még közelebb eső fontos pozíciót, közben a bolgárok foglalták el.

Az adriai osztrák-magyar partvidék, amely a háború előtt Spizzáig húzódott, kerek 150 kilométerrel hosszabbodott meg. Dalmácia déli csucásától kezdve csaknem Valona vidékéig az egész albániai parton a magyar és osztrák csapatok állanak. Az adriai partok elhódítása Kövess tábornok bátor hadseregének műve. Finmén és a dalmáciai kikötőkön kívül tehát Antivári, Dulcigno, Alessio és Durazzo is birtokunkba jutott, a mögöttes országrészekkel együtt.

Mindazok az éveken át folytatott erőfeszítések, amelyeket az olaszok az adriai érdekszférájuk kibővítése céljából tettek, ilyenformán teljesen hiábavalóknak bizonyultak. Kárba vezetett tehát az adriai albán partok okkupálása és az a törekvés, hogy a tenger túlsó partján is megvethessék lábukat. Az ugynevezett „békés” hódításaik eredményeit lépésről lépésre ragadjuk el tőlük és a hosszú, rendkívül sok pénzt felemésztett munkát karunkkal tesszük tönkre. Az olaszok elhagyták Durazzót anélkül, hogy megkísérelték volna drága gyarmatuk tisztességes védelmét. Síralmas elmentállásuk lehetetlenné vált katonáink első rohama alkalmával. A Sasso-Biancónai történet vereség után rendetlen futásban menekültek Durazzo felé, ahol csak addig maradtak, amíg katonáink látványába kerültek. Az olasz háborúnak valóban nem dicsőséges epizódja a durazzói védelem.

Albániából már csak Valona maradt meg az olaszok számára, valamikor ez is a múlté lesz valószínűleg.

Luganó. Esszád pasa az újságíróktól minden nyilatkozatot megtagadott s csak annyit ismert be, hogy nívai szétszaladtak.

Luganó. Piacentini olasz diplomata, aki legutóbb Durazzóban volt, Rómába visszatért. Ő és Aliotti volt albániai olasz diplomáciai képviselő tanácskozást folytattak Sonnival.

Bukarest. Az Olasz Távírási Ügynökség jelenti Rómából: Valonába új csapatok érkeztek, köztük újabb nehéz ütegek. Az olasz védősereg előőrsői egy szerb divízió részeitől, valamint Esszád pasa csapataiból valók.

H I R E K.

Szabó Zoltán reaktiválása.

(A honvédhuszárok ezredese.)
Az Aradi közlöny tudósítójától.

Arad, február 28.

A király legfelsőbb elhatározásával ténylegesítése kisjolsvai Szabó Zoltán ezredes a honvédlövasságnál. A legdaliásabb, legpompásabb magyar tiszt a mai naptól ismét tényleges katonája ő felségének, díszes és büszkesége a magyar huszárságnak. Szabó ezredes, aki körülbelül tizenkét esztendője, hogy a fényes egyenruhát felcserélte a polgári öltözékekkel, ismét egészen a hadseregé, ismét annak a hivatásnak élhet, amelynek méltóbb reprezentánsa kevés van nála.

Ennek a kivételes katonai karriernek a gyönyörű emelkedése nagy örömet kelt Arad város legelőkelőbb köreiből, ahol az ezredesnek mindenki őszinte tisztelője és nagyrabecsülője. A polgári életben is csupa szimpátiával és szeretettel találkozott ez az egyenes lelkű, végtelenül kelemes modoru és a város közgazdasági, társadalmi életében tiszteletreméltó pozíciót elfoglalt férfiú. A polgárság bizalmából a IV. kerületet képviselte a törvényhatóságban és a választásokon ő kapta a legtöbb szavazatot. Sajnos, most, hogy tényleges katoná és a háború után is a hadsereg kötelékében marad, a törvényhatóság elveszti őt.

A háború kitörésének első napja óta a harctéren teljesít szolgálatot. Mint alezredes vonult be és a déli fronton igen fontos feladatok teljesítését bízta rá a hadvezetőség. Az olasz háború kitörésekor más csatateren volt alkalmában babérral aratnia és mint egy dandár parancsnokát ezredessé léptette elő a király. A honvédség hivatalos lapjának ma megjelent száma közli, hogy az uralkodó reaktiválta őt a honvédlövasság kötelékében. Kiváló képességei, nemes tulajdonságai hasznára lesznek a magyar nemzet örök büszkeségének, a honvédszárságnak, amely soha el nem homályosuló tényes ragyogással írta meg ennek a világháborúnak legszebb lapját.

— Megdrágult a cukor. Budapestről jelentik: A kormány a cukorrépa termelés nehezségeit s a cukorgyártás költségességét figyelembe véve, március elsejével métermázsánként 14 koronával emelte fel a cukor árát.

— A Pesti Hazai Takarékpénztár közgyűlése. Budapestről jelentik: A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület ezuttal először tartotta közgyűlését új palotájában. A közgyűlés 10,252.161 korona tiszta nyereségről tett szót. A Walder Gyula vezetésével álló eme nagyhirű intézetnek — amelynek ezidénre tervezett háromnegyed százados jubileuma a háborúra való tekintettel elmaradt — alapítása óta ez volt a hetvenötödik közgyűlése. Az osztalékra négy száz koronát tolyósított részvényenként a közgyűlés.

— Birtokvétele. Purgly János oikohalmi (Csanádmegye) 1780 holdas birtokát megvette a csabai gőzmalom tulajdonosa, Haraszti Sándor és Rosenthal Adolt cég 1,650.000 koronáért.

— Ongyilkossági kísérlet. Ma délelőtt telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy egy uriasan öltözött ember a felsőtemetőben ongyilkossági szándékoval bakkarján felvágta ereit. A rendőrségtől Beretz Ferenc rendőrka-

pitány, központi főügyeletos intézkedésére Rátky Béla ügyeletos rendőrtiszt és Hecht Arnold dr. t. b. főorvos mentek ki az ongyilkoshoz, akiről megállapították, hogy Schramm András a neve, ötven éves, újpesti illetőségű és a Schlick és Nicholson gyár kovácsa. Schramm ma reggel jött Aradra rokonai látogatására. Mikor megérkezett a vasúttal, a pályaudvarról kiment a temetőbe és ott elkövete az ongyilkossági kísérletet. Hogy elhatározására mi késztette, arról nem akart beszélni, azt mondta, hogy el van keseredve és megunta az életét. Hogy kik a rokonai, arról izgatottságban nem tudott felvilágosítást adni. Az ongyilkos embert beszállították a kórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Oreg népfelkelők bevonulása. Vég nélküli hosszú sorban jönnek. Oreg derekukat kihúzzák, amikor a kiszentmiklósi laknya tókapujánál megkérdik:

— Hová kell mennem? Bevonulok.

Utba igazítják őket. Kaszátos fejek körül asszonyok, gyerekek elkísérik férjüket, apjukat. A férfiak elszántak, keveset beszélnek, az asszonyok erővel tartják a szót, de nehezen megy.

Két szakaszvezető és három-négy közlegény áll a kis kapu előtt.

— Bevonulok!

— Cédulát.

— Tessék.

— Előre kérem, aztán jobbra kérem.

Milyen jól esik mindnyájunknak, akik ott állunk, ez a „kérem.” Új hang ez itt a kaszárnyában. Udvariasak, kedvesek a katonák. Fiatal legények, édesapjuk lehetne egyik-másik bevonuló... Szakállas, civkkes ur. Ügyvéd. Aztán csomó gazdaember. Az asszony oda áll az ajtóba és még akkor is néz, néz befelé, mikor az urát már rég elnyelte a hatalmas épület. Három vidéki kiskereskedő jön tréfálkozva:

— Siessünk, mert még kiteszik a megtelt táblát!

Egy vidéki földbirtokost inasa kíséri ki. Aztán munkásemberek jönnek. Egy alacsony, ószakállas ember kissé beborzított és nagy hatyken biztatja a többieket:

— Mire öcsém... én csak pénteken jövök.

És lobogtatja a behívóját.

— Pénteken megint katoná leszek! Mert szakaszvezető voltam...

A kapu előtt tizen-huszan állnak egyszerre. Pedig ugyancsak gyorsan megy a dolog. Leadják a rőzsaszínű cédulákat és besietnek az udvarra. Az utca mentén sok ember gyűlt össze és nézi a bevonulókat. És a ketős kérdés között jönnek, egyre jönnek az öreg újonck... Az ember a kalapjához szeretne nyúlni, hogy fedetlen fővel nézze ezt a legszentebb felvonulást.

— Adományok az aradmegyei rokkant katonák alapjára. Február 26-án kimutattuk az alapra eddig beérkezett összesen huszonhat ezer koronát meghaladó adományt. A kimutatásban nyomdai hiba következtében két adomány összege eloszerlődött. Helyesen: Palma Lajos dr. 100 és az Aradi Első Takarékpénztár 1000 koronát juttatott az alapnak.

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi izr. népkonyha részére az e. múlt héten a következő adományok tolytak be: Goldschmidt Sándorné 40 korona, Seidner Bernáné 10 korona, Csillag Lajosné 10 korona és N. N. 4 korona, mely adományokért halas köszönetet mond az elnökség. A vedasszonyi tiszt: Fankelstein Józsefné, dr. Steinler Pálné, Friedmann Gyuláné és Löwy Mórné urak lesznek szavesek eusán.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 141

— A városi jéggyár háborus feladata Arad város gazdasági székének ma tartott ülésén Hehs Vilmos bizottsági tag kérdést intézett az elnök Lócs Rezső helyettes polgármesterhez amiatt, hogy a városi jéggyár felkészülve várja-e a szezon? A természetes jég hiánya, a hadikórházak, igen nagy feladatok rónak a gyárra, amelynek megnagyobbított üzeme valószínűleg megteveli majd a követelményeknek. A fontos azonban az, hogy mielőbb megkezdje a gyár a jégtermelést, mert ma Aradon már jégszükség van. A gazdasági szék ilyen értelemben meg is keresi a tanácsot.

— Halálozás. Bolyos István földbirtokos, Arad város törvényhatósági bizottságának tagja ma reggel rövid szenvedés után ötvenhárom éves korában meghalt. Az elhunyt tetemét kedden délután fél háromkor a Thökölytér 5—a. sz. házban becsentelik s innen Magyarpécskára szállítják, ahol szerdán délelőtt kilenc órakor fogják eltemetni. A haláleset nagyszámú előkelő rokonságot döntött gyászba. — Böhm Jakab hetvenkét éves korában ma meghalt. Temetése holnap, kedden délután három órakor lesz a Sárosi-utca 5-ik számú házból.

— Aradfalváért. Megirtuk, hogy az Aradi Polgári Takarékpénztár gyűjtőívén 3200 koronát folyt be Aradfalvára. Mint értesülünk a gyűjtőívén az in.ézet 2000 koronát, Nattland Bernát vezérigazgató 600 koronát, a takaréktisztviselői pedig 600 koronát adakoztak.

— A Solymosi művásár meghosszabbítása. Négy hete innen onnan, hogy a Solymosi-féle művásár az Atzél Péter-utcai Bohus patolyában felütötte a tanyáját. Az ezen idő alatt elért siker, arra buzdította a művásár tulajdonosát, hogy Aradon való tartózkodását márc. 15-ig meghosszabbítsa. A művásár anyaga napról-napra új képekkel gyarapszik. Ujabbán ismét egy pár artisztikus és inon Boemm Ritta-féle akvarell, egy pár szép Tibor kép, egy museális becsü Dsák-Ebner, néhány Nagy Vilmos-féle figurális kép, néhány igen szép Tolnay Akos-féle hollandi interieur és több apróság érkeztek a művásárra.

— Engel keresk. szaktanfolyama. (Lázar Vilmos-u. 2.) Beiratkozások a márciusban kezdődő tanfolyamra t. hó 26-tól március 4-ig D. e. 10—12., d. u. 3—4. Telefon 1046. 1184

— Uzleti könyvek, u. m. strazzák, 16-könyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 247

— Bevonulók figyelmébe ajánljuk Fischer nagy áruházát a Szabadság-téren. Kofferek, teljes katonai felszerelések ingek, harisnyák, zsebkendők, trikók stb. 271

— Papírárúkból nagy engedelményt nyújt viszonteladónak Kerpel papírnagykereskedése. 198

— Gyermek-kocsik, gyermek-szökek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

A hadbavonult felesége.

— Gyerekek az anyjuk ellen. —
Tábori tudósítás.

Bécs, február 28.

A hietzingi kerületi bíróság tegnap érdekes pert tárgyalt, amelyben egy férj két férfit vádolt házasságtöréssel. Valamennyi fél a városi villamos vasút alkalmazottja: a panaszos R. Lipót a városi villamos hivatalos szolgája Schw. Albert villamos vasúti szerelőt és H. Ferencet, a vasútvállalat egyik lakatosát vádolta házasságtöréssel.

R. Lipót katonai szolgálatra vonult be és szerinte az alatt, míg ő katona volt, felesége aai ez idő szerint ismeretlen helyen tartózkodik, fogadta a két bepanaszolt látogatásait. Az

egyik délután a másik este vizitelt nála, néha pedig az is megemelt, hogy mind a kettő egy időben fordult meg a lakásában.

Felesége, amikor széptevőit fogadta, két gyermekét, a 12 éves Lipótot és a 13 éves Stefániát kiutasította és késsel fenyegette meg őket, mondván, hogy meghalnak, ha az apjuknak elmondanak valamit.

Történt közben, hogy R. Lipót a harotéren megbetegedett, szabadságolták és így váratlanul hazaérkezett. Otthon két gyermeke elmondotta neki, miket műveit az édesanyjuk, mielőtt ő a harotéren járt.

A bíróság tanuként mind a két gyermeket kihallgatta. A fiú elmondotta, hogy egyszer, amikor az anyja udvarlója nála volt, benyitott a szobába és ezért kemény verést kapott és megfenyegette az anyja, hogy ha szólni mer az apjának, leszurja. Egyszer pedig látta, hogy az anyja levelet írt és úgy kezdte, hogy „Kedves Albert”. (Sca. vádlott keresztnéve.) A tizenhárom éves Stefania azt vallotta, hogy az anyja mind a két férfivel csokolózott.

A kerületi bíró vádlottakat felmentette azszal az indokolással, hogy a házasságtörés tényálláska a tanuk vallomásából nem volt megállapítható, a hitvesi hűség megszegésének vétsége pedig elővult s szemérem elleni vétséget sem követtek el vádlottak, mivel a találtak alkalmával a gyerekeket kiutasították a szobából.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Páris. A Temps írja: A német árkászok Verdunnál egy új fajta fegyvert, tűzvetőt alkalmaznak.

Gent. Párisban a hangulat kétségbeesett. Az utcák és a kavéházak teljesen néptelenek. Mindenki kétségbeesett Verdun sorsa felett. Ha meg is tarthatnak a várak, az rettenetes emberáldozatokba kerülne. Az utakon harmadnapja szakadatlanul szállítják a frontról érkezett sebesülteket.

Genf. Párisból érkezett menekültek a Petit Journal munkatársának elmondották, hogy Verdun-t teljesen kiűritették. A polgári lakosság elhagyta a várost, amely egészen üres. Hétfőn délelőtt esett az első lövedék a városra s azóta szakadatlanul hullanak a bombák.

Lyon. A Nouvellist írja a Douaunt erőd elfoglalásáról: A bombázás rövid szünet után örült erővel megindult. Egész délelőtt mindentéle kaliberű ágyuk bombái hullottak az erődre. A negyvenkettesek és harminc és felesek borzalmas gránátjai minden akadályt elsöpörtek. A francia katonának napiparancsban adták tudtul, hogy az erődöt minden áron tartani kell, mert elestével az egész váröv biztonságára veszélyeztetve lenne.

Zürich. Tegnap óta Franciaországból nem jönnek sürgönyök.

Lugano. Esszád pasa újból tárgyal Soninóval és az angol katonai attaséval, majd az angol, francia és orosz követeket kereste fel.

Lugano. A múlt héten tizenkét lapot koboztak el Olaszországban, mert isgatták a német hadüzenet mellett.

Lugano. A Corriere tudósítójának Moszkopulosz görög tábornok elmondotta a szaloniki-i erődök megtekintése után, hogy három hónap alatt az

entente csodát teremtett. Szaloniki ma a világ legnagyobb erődítményeinek egyike. Hatvan kilométernyi körzetben mintegy 1500 ágyu van, felállítva, s óriási municiókészletek vannak felhalmozva. Mindez a támadóknak hatalmas akadályul fog szolgálni.

Amsterdam. Portugáliában nyolcvan német hajót foglaltak le.

Konstantin király

erélyesen ellen áll az ententenak (Nem tűr beavatkozást Görögország belügyeibe. — A négyesszövetség Szkuludisz eltávolítását akarja.)

Tábori tudósítás.

Athén—Lugano—Bécs, február 28.

Athén. A kormány lapok jelentik, hogy Sarrainak a királynál tett látogatását megelőzőleg az entente követői külön-külön megjelentek a királynál és közölték vele, hogy kormányaik elégedetlenek Szkuludisz kétszínű politikájával. Szeretnék, ha Szkuludisz eltávozna és Zaimisz alaxitana új kabinetet. A király kijelentette, hogy ez tisztára Görögország belügye, s nem tőrhet el, hogy abba idegen hatalmak jogtalanul beavatkozzanak. A párisi kormány erre utasította Sarrailt, hogy keresse fel a királyt és igyekezzek őt a tervnek meggyerni, azonban Sarrail kísérlete is meddő maradt.

Lugano. A Reuter ügynökség jelentésével szemben, amely szerint Konstantin király Sarrail tábornoknak kijelentette volna, hogy szeretné a szaloniki-i állásokat megtekinteni, a Secolo és Corriere megállapítják, hogy tudósítóknak Sarrail a királynál történt kihallgatása után kijelentette, hogy a hadvezetőség parancsára jelent meg a királynál s tolmácsolta azt a kívánságot, hogy szeretnék, ha a király megtekintené a szaloniki-i állásokat.

Athén. A franciák Phallerónban ismét megkísérelték, hogy csapatokat szállítsanak partra, a görög parancsnok azonban titakozott s azzal fenyegetőzött, hogy ágyuzni lesz kénytelen. A franciák erre a nyit tengerre távoztak.

Athén. A görög kormány jegyzéket intézett a szófia kormányhoz a xantii diplomáciai futár bolgár részről történt letartóztatása ügyében. A bolgár miniszterelnök kijelentette, hogy az eset nem fog megismétlődni és intézkedett a görög ruzar szabadonbocsátása iránt.

Krisztiania. Azokat a katonaköteles görög aiatvialókat, akik Angliában taktak, s akiknek száma több mint 1900, a görög hadügyminiszterium haza rendelte.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyeimébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénzt küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Az Aradi Vendéglősök Szikviz és Syphon-gyár Részvénytársasága vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését Steigerwald Alajos elnöklésével. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését Földes Lajos ügyvezető igazgató terjesztette elő, amely szerint a részvények után 6 százalékos osztalékot fizetnek. Indítványba hozták, hogy a mérlegben kitüntetett 8162.22 korona tiszta nyereség és az 1914. évről áthozott 195.14 korona áthozattal együtt összesen 8357.46 korona a következőképpen osztassák fel: 10 százalék 816.22 korona a tartalékalap gyarapítására, 10 százalék 816.22 korona az igazgatóság, 5 százalék 408.11 korona a felügyelő-bizottság alapszabályszerű jutalékára, 6000— korona a részvénytőke 6 százalékos osztalékára fordítassák. 316.91 korona az 1916. évi számlára elővezetlenség. A 100.000 korona részvénytőke 5 százalékos vizualizálás alkál 50.000 koronára lassalítassák. Javaslataba hozták még, hogy a részvények 7. számú szelvényei 6 koronával, hanyadrészvény 7. számú szelvényei pedig 120 koronával március hó 1-től kezdve a vállalat pénztárát átváltassanak. A részvénytőke 50 százaléknak megfelelő összeg, azonban csak a kir. törvényszék jóváhagyó végzésének vétele után lehet az abban megállapított határidőben jog kitizettezni.

NEMZETI SZINHÁZ

Kedden, 1916. évi február 29-án:

B. Borsák.

B. Borsák.

A kis király.

Operette 3 felvonásban.

Kezdets este fél 8 órakor.

Felszólaló szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Limbeck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetésrendező vállalata.

Özv. Bolyos Istvánné szül. Horváth Giza raját, ugy gyermekei Tibike és Emmi, valamint az alihrottak nevében is megörö szívvvel tudatja, hogy a forrón szeretőt férj; legjobb apa, felejtethetlen testvér és rokon

Bolyos István,

földbirtokos, Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja,

f. hó 28-án reggeli 8 órakor, életének 53-ik boldoz házasságának 10-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult drága halott földi maradványai tolyó hó 29-én délután fél 8 órakor to. n. k. a gyászházban, Thököly-tér 5/a. sz. alatt beszenteltetni a onné Magyarpécskára szállítva, március 1-én délelőtt a családi sírkövekben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engedélytő gyászmise a boldogult lelki üdvéért ugyancsak március 1-én Magyarpécskán d. e. 9 órakor to. g. a Mindenhatóknak bemutatattani.

Emléked szeretettel örizzük!

Arad, 1916. február 28.

Bolyos József, Bolyos Mátya, Bolyos Alajos, Bolyos Róza férj. Lakatos Arpadné, Bolyos János, testvérei. Horváth Imre és Horváth Imréné, apósa és anyósa. Bolyos József né szül. Vassay Janka, Bolyos Mátjáné szül. Kópi Éta, dr. Lakatos Arpad, sógor-nő illetve sógora. Bolyos Pista, Bolyos Klárka, Bolyos Irmuska, Bolyos Elmer, Lakatos Margitka, Lakatos Lajos, unokahugai és unokái.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Minden külön értesítés helyett.

Özv. Böhm Jakabné Elias Nettl ugy a maga mint gyermekei. Naményi Miksáné Böhm Malvin, Feldman Mártonné Böhm Adel, Béla és Hermin, valamint az egész rokonság nevében gyászbaborultan és mélységes fájdalommal jelentik, hogy jóságos férje a drága apa

Böhm Jakab ur

életének 72 évében folyó hó 28-án elhunyt. Drága halottunkat tolyó hó 29-én délután három órakor temetjük Sárospataca 5. sz. alatti lakásunkról.

Arad, 1916. február 29.

Pihenésed békés legyen.

Feldman Márton, veje. Özv. Steiner Ferenczné Böhm Regina, nővére. Naményi Ersei, Feldman Lenke, unokái. 1204

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlen, drága, jó férjem végtisztességén megjelenésükkel fájdalommat enyhítették és ravatalára koszorút helyeztek el, ezuton fogadják őszinte köszönetemet.

Arad, 1916. február hó 28.

1199

özv. Téger Jánosné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik megboldogult felejtethetlen jó férjem és szeretett jó édes apáknak

Löwy Károly

elhunytá alkalmával részvétükkel felkerestek és a temetésen személyes megjelenésükkel, mérhetetlen fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják köszönetünket.

Külön köszönetet mondunk a Kisjenői Takarékpénztár R.-T. tisztikarának, a Chevre-Kadisa és az Ipartestület t. tagjainak, akik testületileg jelentek meg a végtisztelőten.

Kisjenő, 1916. február hó.

1200

özv. Löwy Károlyné és családja.

Nyilatkozat.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Forray-utcai, (Gróf Nádasdy-palotában) levő füveg- és porcelán-kereskedést megboldogult férjem halála után is tovább fogom vezetni és kérem továbbra is szives pártfogásukat. Főtörekvésem az lesz, hogy tisztelt vevőimet ezután is legnagyobb megelégedésükre kiszolgáljam.

1208

özv. Téger Jánosné.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Sikoly az éjben!

APOLLO SZINHÁZ

Február hó 29-én, kedden

A Nordisk Films Comp. ujdonsága:

Egy játékos, aki nyer

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Főszereplő: Carló Wieth.

A Nordisk Films Comp. szenzációs ujdonsága:

Vasszivü ember

Szinmű 3 felvonásban.

Főszereplő: Else Fröhlich és Olaf Föna.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

uri és női

cipész műhelyemet

1. évi március hó 1-től

Széchenyi-u. 1. sz:

alá (Millenium-épület)

helyezem át.

Kérem továbbra is a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Mánya Demeter

uri és női cipész. 1070

Egy némileg a könyvelésben is jártassággal bíró

hölgy

mint pénztárnoknő

kerestetik.

Ajánlatok

Deutsch Testvérek
céghez küldendők. 1198

Rum — likör

essenciák és compositiókban

állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom tearum készítéséhez ele-
gendő, mindenütt kapható. 502
Nagyban kapható:

Szemző Armin

árnygynökségénél, Arad. Telefon 582.

2884—916.

Hirdetmény.

Mintán gyakran előfordult az az eset, hogy a nyilvántartó-lappal ellátott és behívás folytán átengedett lovak birtokosainak járó kárpótlási összegek abból az okból nem voltak az arra jogosultaknak idejekorán és akadálytalanul kifizethetők, mert a birtokosok a ló és jármű bejelentés és

a lóosztályozás közötti időben a lóállományokban történt változást nem jelentették be, a honvédelmi miniszter az 1216. eln. 20/b—1916. sz. rendeletével kötelezi a lóbirtokosokat, hogy a lóállományukban a bejelentés és a lóosztályozás közötti időben beállotti birtokváltozásokat bejelentésük.

Felhívjuk annél fogva a lótulajdonosokat, hogy lovaik eladását, illetve új lovak vételét a lóosztályozási kimutatásokon való kesztyűvezetés céljából dr. Angal István városi főjegyzőnél pontosan bejelentésük. A városi tanács.

352/1916. n. k. sz.

Hirdetés.

Az aradi ügyvédi kamara rendes évi közgyűlését

f. évi március hó 26-án d. e. 10 órakor tartja meg Batthyányi-u. 25. sz. házban levő hivatalos helyiségében, mely közgyűlésre a kamara tagjait ezennel meghívom.

A közgyűlés tárgyai következők:

1. A múlt évi számadások felülvizsgálása és ezekre nézve a felmentvény megadása.
2. A f. évi költségelőirányzat megállapítása és ezzel kapcsolatban a tisztviselők és kezelő személyzet fizetésének megállapítása.
3. A választmány előterjesztése a tagsági díj és nyugdíjjárulék elengedése iránt érkezett kérvények tárgyában.
4. A választmány által az 1874. sz. t. c. 27. §. 9. pontja szerint megállapított évi jelentés.
5. A jövedelmi adót kivétel Aradvárosi adófelosztalmi bizottságba egy rendes és egy póttagnak titkos szavazás útján való megválasztása.

Arad, 1916. évi február hó 27-én.

Dr. Parecz Béla,

1207
kamara elnök.

420—1916. szám.

Mácsa község előjárótól.

Árverési hirdetmény.

Mácsa község előjárói közhírré teszik, hogy f. évi március hó 3. napján d. e. 9 órakor Aradon, az állatvásártéren Mácsa község tulajdonát képező egy darab 5 éves gesztenyepej angol fajtájú herélt lovat árverés alá bocsátanak. Feltételek a mácsai jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mácsa, 1916. február 24.

Oláh József,

jegyző.

1198

Kerestetik

egy állandó kertész.

Javadalmezés havi 120 korona fizetés, szabad lakás, fűtés és világítás. 1201

Ajánlatok a mezőhegyesi cukorgyár igazgatóságához intézendők.

Kerestetik

egy, a répaművelésben jártas

gazdasági tisztviselő

március közepétől október végéig. Ajánlatok fizetési igényekkel a mezőhegyesi cukorgyár igazgatóságához intézendők. —: Ugyanott egy, a magyar és német nyelvben jártas irodaszolga is felvétetik. 1202

Vöröshagyma, fokhagyma, dughagyma, hagymamag, zöldségáru

kisebb és nagyobb mennyiségben legjutányosabban kapható. —: Arak kérdezősködésre. —: Jókarban levő használt jute-zsákok eladóak.

MANDL ZSIGMOND

MAKO.

828

Központi irodánk részére

jó kézírásu

írásokat

keresünk. Ajánlkozók sziveskedjenek igényeik megjelölésével aulirt hivatalhoz fordulni. Szakképzettség nem szükséges.

Kisjenői főhercegi Uradalom Haszonbérlete r.-t. felügyelősége. 1144

Szőlő oltvány eladó!

Rendkívül szép példányokban, két éves prima, dus gyökeres, iskolázott fás oltvány, pótláshoz igen alkalmas; nagyban és kicsinyben kapható a következő fajokban míg a készlet tart: Mustos fehér, Kadarka, olasz Rizling, fehér róza (erdélyi), furmint, mézesfehér, Szlankamenka, Kövidinka és Schas lass fajokban, Passatutti. Megtekinthető szőlő telepemen Arad, Zsidótemető-utca 5. szám, valamint Muzska-Magyarad állomáson, hol előjegyzések is elfogadtnak.

Sóltz Gyula,

szőlőbirtokos.

1052

